

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

TOSHKENT DAVLAT AGRAR UNIVERSITETI

“TASDIQLAYMAN”

Toshkent davlat agrar universiteti

o'quv ishlar bo'yicha prorektor

S. Boboyev

2025 yil “ 04 ” 04

Ro'yxatga olindi: №60810100 -1.08

2025 yil “ 04 ” signat

**DINSHUNOSLIK
FANINING O'QUV DASTURI**

Bilim sohasi:	800 000 -	Qishloq, o'rmon, baliq xo'jaligi va veterinariya
Ta'lim sohasi:	810 000 -	Qishloq xo'jaligi
Ta'lim yo'nalishi:	60810100-	Qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalashtirish
	60810200	Agrokimyo va tuproqshunoslik)
	60810300	Tuproq bonitirovkasi va yer degradatsiyasi
	60810400	Agronomiya
	60810500	O'simliklar himoyasi va karantini
	60810600	Qishloq xo'jaligi ekinlari seleksiyasi va urug'chiligi
	60810700	Qishloq xo'jalik mahsulotlarini saqlash va qayta ishlash texnologiyasi
	60810800	Zooinjeneriya
	60810900	Ipakchilik va tutchilik
	60811000	Meva-sabzavotchilik va uzumchilik
	60811100	Dorivor o'simliklarni yetishtirish va qayta ishlash texnologiyasi
	60811600	Yer kadastri va yer tuzish
	60811700	Agromuhandislik

Toshkent -2025

Fan/modul kodi	O'quv yili	Semestr	ECTS - Kreditlar		
DINB1204	2025-2026	2	4		
Fan/modul turi	Ta'lim tili		Haftadagi dars soatlari		
Majburiy	O'zbek/rus		4		
Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)		
1. Dinsunoslik	48	72	120		
2 1. Fanning mazmuni					
“Dinsunoslik” fani jamiyat ma'naviy hayotida dinning tugan o'rni, uning turli shakllari, ta'limoti, yunalishi va okimlari, vijdon erkinligi, diniy bag'rikenglik tlamoyllari, diniy dunyog'arash, O'zbekistonda din va diniy tashkilotlar faoliyati, din nqobidagi radikal diniy oqimlar, shaxs tarbiyasida milliy va diniy qadriyatlar uye'unligi masapalarini qamrab oladi. Mazkur fan Gumanitar va ijtimoiy-iqtisodiy fanlar blokiga kiritilgan bo'lib, bakalavriatning barcha 1-bosqich talabalariga o'qitilishi maqsadga muvofiq					
Fanni o'qitishdan maqsad: “Dinsunoslik” fanini o'qitishdan maqsad - talabalarda din, uning ma'naviy hayotimizdagi o'rni xaqida xohis, to'g'ri dunyoqarashni shakllantirish xamda yuk sak ma'naviyatli kadrlarni tarbiyalashdan iborat.					
Fanning vazifasi – talabalarga hozirgi davrdagi dinlarning ma'lum xalq hayotida tugan o'rni haqida umumiy nazariy tushunchalar berish, ularning davlat va din munosabatlari, dinlararo bag'rikenglik g'oyasi va madaniyati to'g'risidagi tasavvurlarini boyitish; din va diniy qadriyatlarining talqin etilishi va bugungi kundagi ahamiyatini o'rgatish; globallashuv jaryomida diniy sohada kechayotgan tendentsiyalarni yoritish, yoshlarda turli zararli diniy sekta va oqimlarning buz'g'unchi g'oyalarga qarshi immunitetni shakllantirish.					
II. Asosiy nazariy qism (Ma'ruza mashg'ulotlari)					
III. Fan tarqibiga quyidagi mavzular kiradi:					
1-modul. DINSHUNOSLIK					
1-mavzu. Dinsunoslik fanining predmeti, maqsadi va vazifalari					
Din ijtimoiy ong shakli, turmush tarzi, tafakkur uslubi va ma'naviy qadriyat sifatida. Dinni o'rganuvchi fan sohaları: dinsunoslik, din falsafasi, teologiya, teosofiya.					
Dinsunoslikning fan sifatida shakllanishi, uning predmeti, funksiyalari, kategoriyalari. Dinning mohiyati, Dindorlik va taqvodorlikning o'zaro aloqasi va farqi. Dinning strukturalari va funksiyalari. Dinning turlari: politeizm,					

monoteizm va genoteizm. Dinlarning tarixiy shakllari: ibtidoiy din, milliy dinlar va jahon dinlari. Dinning jamiyat va shaxs ma'naviyati yuksalishi, komil insonni tarbiyalashdagi ahamiyati.

2-mavzu. Milliy dinlar

Milliy dinlarning ta'rif. Hindiston milliy dinlari: vedalar, upanishada, braxmanizm va hinduizm. Jaynizm va sikhizm ta'limotlari. Xitoy milliy dinlari: konfutsizm va daosizmning mohiyati. Yapon milliy dini intozimning paydo bo'lishi va rivojlanishi. Yahudiylik milliy dinining tarixi, muqaddas matnlari, teologik asoslari va marosimlari. Tangrichilik e'tiqodi va zardushtiylik ta'limotining mohiyati. Avesto muqaddas manbasidagi g'oyalarning tarbiyaviy ahamiyati. Milliy dinlarning milliy ong va milliy o'z o'zini anglashdagi o'imi.

3-mavzu. Buddizm dini tarixi va asosiy g'oyalari

Buddaviylikning jahon dini sifatidagi maqomi. Buddaviylikning paydo bo'lish tarixi va uning asoschisi. Tripiitaka buddaviylikning muqaddas manbasi. Buddaviylik talimotlarida olam va inson haqidagi g'oyalar. Maxayana, mixayana, lamaizm va dzen buddaviylik ta'limotlari. Buddaviylikning Markaziy Osiyoga kirib kelishi. An'anaviy buddaviylikning rivojlanishi. Chan buddizmning madaniy hayotga ta'siri. Modern buddaviylikning o'ziga xos xususiyatlari. Global buddaviylik va uning yo'nalishlari. Buddaviylik go'yalarining tarbiyaviy ahamiyati.

4-mavzu. Xristian dini tarixi va asosiy g'oyalari

Xristianlikning jahon dini sifatidagi maqomi. Xristianlikning paydo bo'lishi va tarqalishi. Xristianlikning muqaddas kitobi. Xristianlikning ta'limoti, marosimlari va bayramlari. Xristianlikning asosiy yo'nalishlari: katolitsizm g'oyalarning o'ziga xos xususiyatlari. Pravoslavlik dinining mohiyati. Protestantlik dinining shakllanishi va rivojlanishi. O'zbekistonda xristian dinining tarixi va hozirgi zamon. Xristian dinida inson tarbiyasiga oid g'oyalarning ijtimoiy ahamiyati.

5-mavzu. Islom dini tarixi va mohiyati

Islom dinining paydo bo'lishidagi ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy va madaniy sharoitlar. Islomgacha bo'lgan diniy e'tiqod va tasavvurlar. Xaniflar harakati. Arabiston yarim orolidagi diniy manzara. Islom dini muqaddas manbalari. Tafsir ilmi. Islom dini ta'limoti. Islomda amallar tasnifi. Movarounnahrda islom dinining tarqalishi va madrasa ta'limi shakllanishining ijtimoiy madaniy hayotga ta'siri. Hozirgi davrda islom sivilizatsiyasining ahamiyati.

6-mavzu. Islom dini manbalari, aqidaviy maktablari va ularning hozirgi davrdagi ahamiyati

Qur'on, hadis, fiqh, aqida ilmlarining shakllanish tarixi. Qur'on, sura va oyat tushunchalarining ma'nosi, qur'onshunoslikning, shakllanishi va rivojlanishi. Hadis tushunchasining mohiyati, hadislarining turlari va tasnifi. Buyuk muhaddislarining hayoti va ijodi. O'zbekistonda hadissunoslikning rivoji. Sunniylik va Shia'lik yo'nalishlarining paydo bo'lishi va ular e'tiqodidagi farqlar. Moturidiylik va ash'ariylik maktablari. Kalom falsafasi. Esatologiyaning mohiyati: qiyomat va oxirat dunyosi. No'an'anaviy e'tiqodlar.

xorriya, mu'aziliya, qarniyya harakatlari.

7-mavzu. Tasavvuf ta'limotining Sharq madaniyatiga ta'siri

Tasavvuf ta'limotining shakllanish tarixi, mohiyati va asosiy g'oyalari. Tasavvuf ta'limotida Qur'ondagi nafs tarbiyasi, zuhd va zohidlikka oid g'oyalarning rivojlanishi. Tasavvuf ta'limotida ilohiy ishq g'oyasining mohiyati. Ilk tasavvuf adabiyotlarining talqini. Islomda avliyo tushunchasining sharihi. Yusuf Hamdoniy ta'limoti, Kubroviya, Yassaviya va Naqshbandiya tariqatlarining ijtimoiy ahamiyati. Tasavvufning badiiy adabiyotga ta'siri. Tasavvufda ruhiy tarbiya bosqichlari va maqom. Zamoniaviy tasavvuf tariqatlari.

8-mavzu. Islom qadriyatlari va ma'rifatining hozirgi davrdagi ahamiyati. Islom fiqhii maktablari

Islom dinida ijtimoiy tenglik, adolat, bag'rikenglik va vatanparvarlik g'oyalarning mohiyati. Islom inson huquqlari haqida. Shariat muxofazasidagi besh qadriyat: din, hayot, aql, mulk va nasl. Islomda atrof muhitni muhofaza qilishning ustuvor yo'nalishlari. Islom dini nikoh va oilaviy munosabatlarga qat'iyat bilan qaratilgan. Islomda ota-onalarga hurmat va faxr qadriyatlarini ta'kidlaydi. Islom dini axloqiy qadriyatlar haqida. Islomda do'stlik, o'zaro hurmat va sog'lom turmushning targ'iboti. Islomda fan va ta'lim, madaniyat va san'atga munosabat. Islom mahbalarida tinchlik, yaxshi qo'shniqlik va iltimozkorlik talqini. Islom arxitekturasida. Makkka va Madina shaharlaridagi muqaddas qadimiyotlar va ibodat marosimlari. Islom dinining jahon sivilizatsiyasi rivojida o'rnini. XXI asrda O'zbekiston ulamolari tomonidan tinchlik, ilm-ma'rifat va bag'rikenglikka oid adabiyotlar tahlili.

Ilk islomiy fiqhii maktablarning shakllanish tarixi va ularning tasnifi. Hanafiya, molikiya, shofeiya, xanbaliiya mazhablarining asosiy g'oyalari va fiqhii dalillash metodlari. Shariat kategoriyalari: halol, mandub, muho, makruh, harom. O'zi mahkamalarining islom huquqini ta'minlashdagi o'rnini. O'ra asrlarda fiqh ilmining rivojlanishida Movarounnahr faqihlarining o'rnini. Buxoridagi Marg'imoniyning "Al-hidoya" asarining fiqh ilmi rivojida ahamiyati.

2-modul. ZAMONAVIY DINIY HARAKATLAR VA OQIMLAR

9-mavzu. Yangi diniy ta'limotlar va sektalar. Kiber makonda din.

Missionerlik va prozelitizmning ijtimoiysiy xavfi

Yangi diniy harakatlarda paydo bo'lishining sabablari va yo'nalishlari. Bahoiylik va qodiyonlik (ahmadiylik) harakatlari. Xalqaro Krishnani anglash jamoasi va baxshilochilar jamoasining maqsadlari. Yangi xristianlik harakatlari yo'nalishlari. O'zbekistonda faoliyatini kuzatib borilgan norasmiy diniy jamoalarning faoliyati. Sekta tushunchasining mohiyati va uning yo'nalishlari. Cherkov va sekta faoliyatidagi farqlar. Zamoniaviy diniy sektalar va ularning barqaror taraqqiyot maqsadlariga salbiy ta'siri.

Kiber makon, kiber zo'ravonlik (cyberbullying), kiber xavfsizlik

tushunchalarining mohiyati. Internet saytlari va ijtimoiy tarmoqlarda faoliyat yurituvchi ekstremistik jamoa va shaxslarning ijtimoiy hayotga salbiy ta'siri. Hozirgi davrda virtual diniy ekstremizm va terrorizmga qarshi kurashda xalqaro kuchlarni birlashtirishning ahamiyati. Missionerlik va prozelitizm tushunchasining mohiyati va rivojlanish bosqichlari. Xalqaro missionerlik tashkilotlarining faoliyati yo'nalishlari, ularning targ'ibot usullari. Missionerlik targ'ibot usuli va vositalarining zamonaviylashtirishi. Diniy manipulyatsiyaning inson ongiga ta'siri. Kiber makonda missionerlik va prozelitizmning ma'naviy barqarorlikga tahdidi hamda ularni bartaraf etishning mexanizmlari. Kiber xavfsizlik usullari.

10-mavzu. Diniy fanatizm, ekstremizm, fundamentalizm, terrorizmning tarixi va ularning hozirgi davrda xavfsizlikga tahdidi

Diniy fanatizm, ekstremizm, fundamentalizmning tarixi va rivojlanish bosqichlari. Markaziy Osiyo mintaqasida faoliyatini kuzatib borilgan diniy ekstremistik harakatlarning maqsadlari. Terrorizmning mohiyati va uning shakllari. Din nioqibidagi terrorizm amaliyotining oqibatlari. Xalqaro diniy terroristik guruhlar – al-Qoida, Ixvanul muslimin, ISHID, Boko xaram, tolibonlar tashkilotlarining xavfsizlikga tahdidi. O'zbekistonda sodir etilgan terroristik harakatlarda ularning barqaror taraqqiyotga ta'siri. Turkiston islom harakati, akromiyalar, soxta salafiylik, vaboiylik, xizmat tahrir va nuchlik harakatlarning paydo bo'lish tarixi, ularning islom tashkilotlari va musulmon ulamolari tomonidan berilgan raddiyalar. O'zbekistonda radikal oqimlarga qarshi kurashning yo'nalishlari va huquqiy asoslari.

3-modul. O'ZBEKISTONDA DINIY KONFESSIYALAR VA TASHKILOTLARINING YO'NALISHLARI

11-mavzu. O'zbekistonda faoliyat yurituvchi diniy tashkilotlar. Xalqaro diniy tashkilotlar faoliyatining tarixi va ularning barqaror rivojlanish maqsadlariga erishishdagi ahamiyati

Sovet O'zbekistonda dinga munosabatining asosiy jihatlari. O'zbekiston musulmonlar idorasining tashkil etilish tarixi va ahamiyati. Xalqaro islom sivilizatsiyasi markazi va Imom Buxoriy xalqaro ilmiy tadqiqot markazi faoliyatining maqsadi va vazifalari. Diniy tashkilotlarning zamonaviy dunyoviy me'yorlarga moslashuvi va jamiyat barqarorligini ta'minlashdagi o'rnini. O'zbekiston Prezidentining BMTning 72 sessiyasida diniy bag'rikenglik rezolyusiyasini qabul qilish haqidagi taklifining ijtimoiy siyosiy ahamiyati. Dunyo mamlakatlari va O'zbekiston konstitutsiyasida vijdon erkinligi huquqining mohiyati. O'zbekistonda vijdon erkinligi va diniy tashkilotlar haqidagi qonunning qabul qilinish tarixi va uning ahamiyati. Vijdon va e'tiqod erkinligi tushunchalarining ta'rif. Diniy ta'limotlarning vijdon erkinligiga munosabati. Konfessiya tushunchasining mohiyati. O'zbekistonda faoliyat yurituvchi diniy konfessiyalarining tasnifi va konfessional jaryonlarning asosiy yo'nalishlari. Davlat va din munosabatlari tartibga solishning tiplari. (identifikatsion, separatistion va kooperatsion modellari).

<p>Xalqaro diniy tashkilotlar faoliyatining yo'nalishlari. Islom hamkorlik tashkiloti, islom konferensiyasi tashkiloti, fan, talim va madaniyat bo'yicha islom tashkiloti. Arab davlatlari ligasining maqsadi. Islomiy banklar faoliyatining yo'nalishlari. Global terrorizmga qarshi global hamkorlikning yo'nalishlari. BMTning global antiterror strategiyasining asosiy yo'nalishlari: terrorizmining tarqalishiga qarshi qaratilgan chora-tadbirlar, inson huquqlari va qonun ustuvorligiga umumiy hurmatni ta'minlash. Shanxay hamkorlik tashkiloti va mintaqaviy antiterror tuzulmasi faoliyatining yo'nalishlari. O'zbekistonning terrorizmga qarshi kurash tajribasi. O'zbekistonda «Jaholatga qarshi ma'rifa» g'oyasining diniy terrorizmga qarshi kurashdagi ahamiyati. Geosiyosiy jaryonlarda din omili. Xalqaro tashkilotlarning terrorizmga qarshi kurashining barqaror taraqqiyotini ta'minlashdagi roli.</p>	<p>12-mavzu. Dun'yoviy va diniy bilimlar mutanosibligini ta'minlashning ahamiyati</p> <p>Yangi O'zbekistonda dunyoviy va diniy ta'lim va tarbiyaning yo'nalishlari. Yangi O'zbekiston oliy ta'lim muassasalarida diniy ta'limni tashkil etishning yoshlar tarbiyasidagi ahamiyati, diniy ta'limning g'oyalari va usullari. O'z-o'zini boshqarish organlarida (mahalla) diniy ta'lim va tarbiyani tashkil etishning ahamiyati. Ibodat va diniy marosimlarning shaxs kamolotidagi roli. Dinda axloqiy qadriyatlar va me'yoriy dialektikasi. Diniy poklanish - katarsisning ijtimoiy psixologik mohiyati. Raqamlashgan sivilizatsiya davrida diniy e'tiqodni tarbiyalash va diniy manlarni o'qishda xolislikni ta'minlashning zarurati. Diniy pluralizm, diniy tolerantlik, bag'rikenglikning shaxs kamoloti va e'tiqod erkinligini ta'minlashdagi roli. O'zbekiston yoshlarining diniy manbalardagi axloqiy tarbiyaga oid g'oyalarni o'rganishning ahamiyati. Dun'yoviy va diniy bilimlar mutanosibligiga erishishda sekularlashuvning o'imi. Sekularizatsiyaning jahon dinlariga ta'siri va barqaror taraqqiyotni ta'minlashdagi o'imi. Dunyoviy hayot va diniy qadriyatlarning mutanosibligiga erishishning yoshlar tarbiyasiga ta'siri.</p> <p>III. Seminar mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar</p> <p>Seminar mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dinshunoslik fanining predmeti, maqsadi va vazifalari 2. Milliy dinlar 3. Buddaviylik dini tarixi va g'oyalari 4. Xristianlik dini tarixi va g'oyalari 5. Islom dini tarixi va mohiyati 6. Islom dini manbalari, aqidaviy maktablari va ularning hozirgi davrdagi ahamiyati 7. Tasavvuf ta'limlarining Sharq madaniyatiga ta'siri 8. Islom qadriyatlari va ma'rifaatining hozirgi davrdagi ahamiyati. Islom fiqhii maktablari. 9. Yangi diniy ta'limotlar va sektalar. Kiber makonda din. Missionerlik va prozelitizmining ijtimoiy-siyosiy xavfi 10. Diniy fanatizm, ekstremizm, fundamentalizm va terrorizmining tarixi
--	--

<p>va hozirgi davrda xavfsizlikga tahdidi.</p> <ol style="list-style-type: none"> 11. O'zbekistonda faoliyat yurituvchi diniy tashkilotlar. Xalqaro diniy tashkilotlar faoliyatining tarixi va ularning barqaror rivojlanish maqsadlariga erishishdagi ahamiyati 12. Dun'yoviy va diniy bilimlar mutanosibligini ta'minlashning ahamiyati <p>Seminar mashg'ulotlari multimedia qurilmalari bilan jhozlangan auditoriyalardan bir akademik guruhga bir professor-o'qituvchi tomonidan o'tkazilishi zarur. Mashg'ulotlar faoli va interaktiv usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.</p>	<p>IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar</p> <p>Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan topshiriqlar.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Sharq mutafakkirlarining islom dinining inson kamolotiga ta'siri haqidagi g'oyalari" mavzusida esse tayyorlash 2. G'azzoliyning Tavba asari asosida "Din va axloq" mavzusida esse tayyorlash 3. "Din va hurfiylik" mavzusida prezentsatsiya tayyorlash (Berdyayevning diniy hurfiylik haqidagi g'oyalarni G'azzoliy g'oyalari bilan qiyoslash) 4. Islomda inson huquqlari himoyasi, ijtimoiy tenglik, adolat va tolerantlik mavzusida krossvord tayyorlash 5. O'zbekistonda konfessiyalararo diniy bag'rikenglikning tarixiy tajribasi mavzusida test tayyorlash. 6. Imom Buxoriyning "Al-Adab al-mufrad" asarini konspektlash va esse tayyorlash 7. Abu Homid G'azzoliyning "Mukoshafatul qulub" asari bo'yicha esse tayyorlash 8. Abdurauf Fitratning "Muxtasar islom tarixi" risolasi bo'yicha krossvord tayyorlash 9. Abdulla Avloniyning komil inson haqidagi qarashlari mavzusida esse tayyorlash 10. Islomda inson huquq va erkinliklarini ta'minlashning o'ziga xos jihatlari mavzusida 10 ta kasus savol tayyorlash. 11. Lev Tolstoyning "Iqromoma" asaridagi diniy e'tiqodlarni tahlil etish 12. Shayx Muhammad Sodiq Muhammad Yusufning "Baxtiyor oila" asarida islom qadriyatlarining talqini mavzusida taqdimot tayyorlash 13. Islom huquqshunosligida oila, nikoh, idda, zhor tushunchalarini ta'riflash va taqdimot tayyorlash 14. Jamiat hayotida dnyoviylik va diniylik mutanosibligi mavzusida 10 ta kasus savol tayyorlash 15. Qohira deklaratsiyasi tarixi va mazmuni borasida tahliliy maqola tayyorlash 16. "Imom Buxoriy va Imom Termiziyning hadis ilmi qo'shgan hissalarini qiyosiy tahlil" mavzusida prezentsatsiya tayyorlash
--	---

<p>17. Mustaqillik yillarida Qur'onning o'zbek tiliga tarjima qilinishi va tafsirlari haqida taqdimot tayyorlash</p> <p>18. Islomda inson huquqlari himoyasi, ijtimoiy tenglik, adolat va tolerantlik mazzusida krossword tayyorlash</p> <p>19. Talabalar bilan O'zbekistondagi diniy tashkilotlarga borish (viloyatlar doirasida masjid, madrasa, mahad, cherkov, sinagoga va boshqalar)</p> <p>20. Talabalar bilan diniy savdonxlik bo'yicha suhbatlar, zakovat o'yinlari va boshqa ma'rifiy tadbirlar tashkil etish.</p> <p>Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan esse'lar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.</p>	<p>3</p> <p>V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)</p> <p>Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:</p> <ul style="list-style-type: none"> dinning mohiyati, jamiyat va shaxs hayotidagi o'rni, diniy e'tiqodga ega bo'lgan insonlar dunyoni qanday tushunishlari, dunyoviy va diniy bilimlarning mutanosibligi, din va fanning o'zaro aloqasi, diniy va dunyoviy ta'limning maqsadlari haqida tasavvurga ega bo'lishi; dinshunoslik fanini o'rganish orqali talabalar turli dinlarning mohiyati, ularning urf-odatlari va e'tiqodlari orasidagi farq va umumiylik, diniy va dunyoviy bilimlarning insonlarning bag'rikengligi va o'zaro hurmatini ta'biyalashdagi o'rni, milliy va jahon dinlari, e'tiqodlari va urf-odatlari, an'analari, diniy-axloqiy g'oyalarning tahlili, dinshunoslik asosiy tushunchalari xudo, payg'ambarlar, inson, taqdir, oxirat, yomonning mohiyati, buddavilylik dini tarixi va inson tarbiyasiga oid g'oyalari, xristian dini g'oyalarning insonning ma'naviy va axloqiy kamolotini tarbiyalashdagi roli, islomning summiylik, shialik va xavorijlar yo'nalishlarining mohiyati, kalam ilmining shakllanishi va tasavvuf ta'limotining mohiyatini bilishi va ulardan foydalana olishi, sekularlashuv jarayonlari tushunish, turli dinga ishonuvchilar va ishonmaydiganlar bilan umumiy murosa qilish, ular bilan mulotoq qilish madaniyati; din nomi bilan sun'iy bog'langan ma'naviy tahdidlar, axborot xurujlariga qarshi kurashish ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.
<p>4</p> <p>VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:</p> <ul style="list-style-type: none"> ma'ruzalalar; interfaol keys-stadlar; seminarlarda (manfiy fikrlash, tezkor savol-javob) guruhlarda ishlash; taqdimotlarni qilish; individual loyihalar jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar. 	

<p>5</p> <p>VII. Kreditlarni olish uchun talabalar:</p> <p>Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oralik nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ismini topshirish.</p>	<p>6</p> <p>Asosiy adabiyotlar</p> <ol style="list-style-type: none"> Jalilov B. Dinlar falsafasi. O'quv qo'llanma. – Toshkent: Noshir, 2019. –148 b. Kamilov D. Dinshunoslik. O'quv qo'llanma. – Toshkent: Lesson Press, 2021. –128 b. Muratov D., Alimova M., Karimov J. Dinshunoslik, darslik. – Toshkent: «Navro'z» nashriyoti, 2019. –264 b. Raximiddjanov D., Emazarov O. Dinshunoslikka kirish. O'quv qo'llanma. –Toshkent: «O'FNI» nashriyoti, 2018. –304 b. Shermukhammadova N.A. Diniy fanatizm fenomeni/inson falsafasi. – Darslik. –Toshkent: Innovasiya-Ziyo, 2021. – B. 314-499. Qo'shimcha adabiyotlar Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi. – Toshkent: O'zbekiston, 2022. –416 b. Mirziyoyev Sh.M. Xalqimizning roziligi bizning faoliyatimizga berilgan eng oliy bahodir. – Toshkent: O'zbekiston, 2019. Mirziyoyev Sh.M. Niyati ulug' xalqning ishi ham ulug', hayoti yorug' va kelajagi farovon. –Toshkent: O'zbekiston, 2019. Abu Xomid G'azzoliy Kimi saodat//Iki dunyo saodatiga eluvchi bilim. –Samarkand: Inom Buviy xalkaro markazi, 2019. Rumiy J. Yetti majlis. –Toshkent: Yangi asr avlodi, 2019. Rumiy J. Masnaviy. 40 rivoyatga sharh. –Toshkent: Navruz, 2019. Saitmazarov I., Sulmonov T., Ilhomjonov L., Xalimetova R. Dinshunoslik o'quv qo'llanmasi. –Toshkent: TDIU, 2019. –180 b. Yassaviy Xoja Ahmad Devoni xikmat. –Toshkent: Navro'z, 2018 Islomov Z., Haydarov I. Xristianlik: ibodatxona, ibodat va marosimlari. –Toshkent: Qaqqus nashriyoti, 2020. Farfiyev B. O'zbekiston ijtimoiy taraqqiyotida islom ratsionalizm omili. –Toshkent: O'FNI nashriyoti, 2019. <p>Axborot manbalari</p> <ol style="list-style-type: none"> www.ziyounet.uz. www.edu.uz. www.google.uz. www.gov.uz.
<p>7</p> <p>Fanning o'quv dasturi Toshkent davlat agrar universiteti (11) Kengashining 2025 yil 04 04 13 -sonli bayonnomasi bilan</p>	

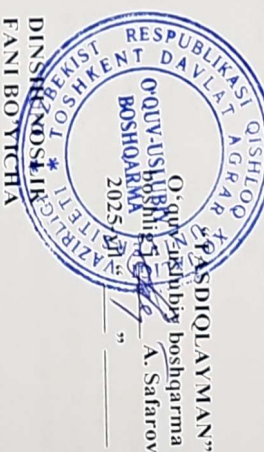
	ma'qullangan.		
8	Fan/modul uchun ma'sullar: M. Abduraimova - ToshDAU "ijtimoiy-gumanitar fanlar kafedrası" dotsenti, siyosiy fanlar nomzodi. M. Mazamov - ToshDAU "ijtimoiy-gumanitar fanlar kafedrası" assistenti		
9	Taqrizchilar: Zayotov Shoyosil – Imom Buxoriy nomidagi xalqaro ilmiy tadqiqot markazi direktori, tarix fanlari doktori DSc, professor Z. Markayev - ToshPI dotsenti, falsafa fanlari nomzodi		

Mazkur o'quv dasturi dunyoning e'tirof etilgan xalqaro QS va THE reytinglarida nufuzli TOP-300 talikka kirgan quyidagi oliy ta'lim tashkilotlarining ta'lim dasturlari asosida ishlab chiqilgan.

№ OTM nomu	Q S	TH E	O'quv dasturidagi mavzu nomi	Kiritilgan qo'shimcha va o'zgartirishlar	Havolalar:
1 Virginia Commonwealth University	13	163	3-mavzu Buddizm dini tarixi va mohiyati	321.	https://worldstudies.vcu.edu/academics/courses/religious-studies/
2 The University of Hong Kong (HKU)	17	49	2-mavzu Milliy dinlar Kanfutsiylik daosizm, Simoizm	3005. Daoizm dini Daoizm dini 3137. Konfutsiylik	https://rel.hku.edu.hk/studying-at-rel/minor-in-religion-philosophy-and-ethics/curriculum-structure.html
3 Peking University	14	12	5-mavzu Islom dini tarixi va mohiyati	106-Islom tarixi	https://english.pku.edu.cn/curriculum/11293.html

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIV TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

TOSHKENT DAVLAT AGAR UNIVERSITETI

SILLABUS

Bilim sohasi:	800 000	Qishloq, o'rmon, baliq xo'jaligi va veterinariya
Ta'lim sohasi:	810 000	Qishloq xo'jaligi
Ta'lim yo'nalishi:	60810100	Qishloq xo'jaligi mexanizatsiyalashtirish
	60810200	Agrokimyo va tuproqshunoslik
	60810300	Tuproq bonitrovkasi va yer degradatsiyasi
	60810400	Agromoniya
	60810500	O'simliklar himoyasi va karantini
	60810600	Qishloq xo'jaligi ekinlari seleksiyasi va urug' chiqishi
	60810700	Qishloq xo'jalik mahsulotlarini saqlash va qayta ishlash texnologiyasi
	60810800	Zooinjeneriya
	60810900	Ipkachilik va tutchilik
	60810100	Qishloq xo'jaligi mexanizatsiyalashtirish
	60811000	Meva-sabzavotchilik va uzumchilik
	60811100	Dorivor o'simliklarni yetishtirish va qayta ishlash texnologiyasi
	60811600	Yer kadastr va yer tuzish
	60811700	Agromuhandislik

Toshkent-2025

Modul FAN SYLLABUSI
“Agroiqisodiyot, logistika va xizmatlar” fakulteti

60810100	Qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalashtirish
60810200	Agrokimyo va tuproqshunoslik
60810300	Tuproq bonitirovkasi va yer degradatsiyasi
60810400	Agromoniya
60810500	O'simliklar himoyasi va karantini
60810600	Qishloq xo'jaligi ekinlari seleksiyasi va urug'chiligi
60810700	Qishloq xo'jalik mahsulotlarini saqlash va qayta ishlash texnologiyasi
60810800	Zooinjeneriya
60810900	Ipakchilik va tutchilik
60810100	Qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalashtirish
60811000	Meva-sabzavotchilik va uzumchilik
60811100	Dorivor o'simliklarni yetishtirish va qayta ishlash texnologiyasi
60811600	Yer kadastri va yer tuzish
60811700	Agromuhandislik

Fan nomi	Dimshunoslik
Fan turi	majburiy
Fan kodi	DINB1204
Yil	4
Semestr	2
Ta'lim shakli	kunduzgi
Mashg'ulotlar shakli va semestr ga ajratilgan soatlar	120
Mazruza	24
Amaliy mashg'ulotlar	-
Laboratoriya mashg'ulotlari	-
Seminar	24
Musajil ta'lim	72
Kredit miqdori	4
Baholash shakli	imtihon
Fan tili	o'zbek

Fanning maqsadi (F-M)

- F** Fanni o'qitishdan maqsad: "Dimshunoslik" fanini o'qitishdan maqsad -
- M** talabalarda din, uning ma'naviy hayotimizdagi o'rni haqida xolis, to'g'ri dunyoqarashni shakllantirish xamda yuksak ma'naviyatli kadrlarni tarbiyalashda
- I** n iborat.
- Fanning vazifasi – talabalarga hozirgi davrdagi dinlarning ma'lum xalq hayotida tugan o'rni haqida umumiy nazariy tushunchalar berish, ularning davlat va din munosabatlari, dinlararo bag'rikenglik g'oyasi va madaniyati

to'g'risidagi tasavvurlarini boyitish; din va diniy qadriyatlarining talqin etilishi va bugungi kundagi ahamiyatini o'rgatish; globallashtiruv jaryonida diniy sohada kechayotgan tendentsiyalarni yoritish, yoshlarda turli zararli diniy sekta va oqimlarning buz'unchi g'oyalarga qarshi immuniteni shakllantirish.

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar

1	«Dimshunoslik» fani bo'yicha o'quv dasturida ko'rsatilgan mavzular, muammolar bo'yicha talabalar chugur bilimga ega bo'lishlari, bu bilimlar ularning faoliyat va xulq-atvoriga ta'sir eta oladigan darajadagi qadriyatlar darajasida tasavvurga ega bo'lishlari kerak ;
2	dinning umumiy ta'rif, uning kelib chiqishi, ta'limoti muqaddas manbalari, yo'nalishtari, jahonda mavjud bo'lgan dinlarning musharak xususiyatlari, dinlar, ulardagi oqimlar va mazhablar, dinning jamiyadagi vazifalari, dunyoning konfessional xaritasi, dunyo xalqlarining dinga bog'liq qadriyatlari to'g'risida, din va qonun o'zaro munosabatlari, O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi va "Vijdon erkinligi va diniy tashkilotlar to'g'risida"gi Qonun haqida bilishi kerak ;
3	dinning insoniyat tarixiy taraqqiyotida tugan o'rni, uning insoniyatga o'tkazgan jifimoiy-psixologik ta'siri, birlashtiruvchilik, qonunlashtiruvchilik, tartibga soluvchilik, tasalli beruvchilik kabi jamiyadagi vazifalari, dunyo madaniyati va san'ati sohalarning shakllanishida dinning o'rini hamda buddizm, xristianlik, islom kabi jahon dinlari va konfutsiychilik, yahudiylik, hinduylilik kabi milliy dinlarning kelib chiqishi, ta'limoti, muqaddas manbalari va hozirgi zamonatugan o'rini, diniy marosimlarni ajrata olish ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak ;
4	diniy bag'rikenglik tamoyillariga amal qilish, dunyoqarashlar erkinligini ta'minlash jarayonida jamiyatning boshqa a'zolarini barkamol shaxs sifatida shakllanishiga ko'maklashish. Vatanga va milliy qadriyatlariga sodiqatli, har tomonlama etuk komil insonlarni tarbiyalash mulakatlariga ega bo'lishi kerak .

Ta'lim natijalari (TN)

TN1	Bilim jihatidan: Talabalar quyidagi imkoniyatlarga ega bo'lishlari kerak: • diniy-falsafiy tushunchalar, nazariyalarni bilishi va tushunishini namoyish etishi; • diniy terminologiyadan foydalanish.
------------	---

TN2	<p>Tahlil jihatidan:</p> <ul style="list-style-type: none"> Talabalar quyidagi imkoniyatlarga ega bo'lishlari kerak: ma'lumotlarni taxlil qilish, tartibga solish va sharhlash; dimning eng qadimgi shakllari va jaxon dinlarining paydo bo'lishi va rivojlanishini tahlil qilish; xronologik ma'lumotlarda qo'llash; dinny muammolar va vaziyatlarni tahlil qilish;
TN3	<p>Ko'rikmlar jihatidan:</p> <p>Talabalar quyidagi imkoniyatlarga ega bo'lishlari kerak:</p> <ul style="list-style-type: none"> dinny ma'lumotlar asosida erkin fikrlash; dinny o'zgarishlarni tahlil asosida farqlash; voqeaqa va hodisalar natijalarining noaniqliklarini bilish; dinny tafakkurni mantiqiy tarzda etkazish.
TN4	<p>Talabalar quyidagi imkoniyatlarga ega bo'lishlari kerak:</p> <ul style="list-style-type: none"> tarixiy va dinny ma'lumotlar asosida erkin fikrlash; tarixiy va dinny o'zgarishlarni tahlil asosida farqlash; voqeaqa va hodisalar natijalarining noaniqliklarini bilish; tarixiy va dinny tafakkurni mantiqiy tarzda etkazish.
TN5	<ul style="list-style-type: none"> voqeaqa va hodisalar natijalarining noaniqliklarini bilish; tarixiy va dinny tafakkurni mantiqiy tarzda etkazish.
Fan mazmuni	
Mashg'ulot shakli: Ma'ruza mashg'ulot (M)	
M1	Dimshunoslik fanining predmeti, maqsadi va vazifalari.
M2	Miliiy dinlar.
M3	Buddizm dini tarixi va asosiy g'oyalari
M4	Xristian dini tarixi va asosiy g'oyalari
M5	Islom dini tarixi va mohiyati
M6	Islom dini manbalari, aqidaviy maktablari va ularning hozirgi davrdagi ahamiyati
M7	Tasavvuf ta'limotining Sharq madaniyatiga ta'siri
M8	Islom qadriyatlari va ma'rifatining hozirgi davrdagi ahamiyati. Islom fiqhiy maktablari
M9	Yangi dinny ta'limotlar va sektalar. Kiber makonda din. Missionerlik va prozelitizmining ijtimoiysiyosiy xavfi
M10	Dinny fanatizm, ekstremizm, fundamentalizm, terrorizmining tarixi va ularning hozirgi davrda xavfsizlikka tahdidi
M11	O'zbekistonda faoliyat yurituvchi dinny tashkilotlar. Xalqaro dinny tashkilotlar faoliyatining tarixi va ularning barqaror rivojlanish maqsadlariga erishishdagi ahamiyati
M12	Dun'yoviy va dinny bilimlar mutanosibligini ta'minlashning ahamiyati

Mashg'ulot shakli: Seminar mashg'ulot (S)

S1	Dimshunoslik fanining predmeti, maqsadi va vazifalari.	
S2	Miliiy dinlar.	
S3	Buddizm dini tarixi va asosiy g'oyalari	
S4	Xristian dini tarixi va asosiy g'oyalari	
S5	Islom dini tarixi va mohiyati	
S6	Islom dini manbalari, aqidaviy maktablari va ularning hozirgi davrdagi ahamiyati	
S7	Tasavvuf ta'limotining Sharq madaniyatiga ta'siri	
S8	Islom qadriyatlari va ma'rifatining hozirgi davrdagi ahamiyati. Islom fiqhiy maktablari	
S9	Yangi dinny ta'limotlar va sektalar. Kiber makonda din. Missionerlik va prozelitizmining ijtimoiysiyosiy xavfi	
S10	Dinny fanatizm, ekstremizm, fundamentalizm, terrorizmining tarixi va ularning hozirgi davrda xavfsizlikka tahdidi	
S11	O'zbekistonda faoliyat yurituvchi dinny tashkilotlar. Xalqaro dinny tashkilotlar faoliyatining tarixi va ularning barqaror rivojlanish maqsadlariga erishishdagi ahamiyati	
S12	Dun'yoviy va dinny bilimlar mutanosibligini ta'minlashning ahamiyati	
Mustaqil ta'lim (MT)		72-soat
1	"Sharq mutafakkirlarining islom dimning inson kamolotiga ta'siri haqidagi go'yalari" mavzusida esse tayyorlash	4
2	G'azoliyning Tavba asari asosida "Din va axloq" mavzusida esse tayyorlash	4
3	"Din va hurfiylik" "mavzuskoda prezentatsiya tayyorlash (Berdyayevning dinny hurfiylik haqidagi g'oyalari G'azoliy g'oyalari bilan qiyoslash)	4
4	Islomda inson huquqlari himoyasi, ijtimoiy tenglik, adolat va tolerantlik mavzusida krossword tayyorlash	5
5	O'zbekistonda konfessiyalararo dinny bag'rikenglikning tarixiy tajribasi mavzusida test tayyorlash.	5
6	Imom Buxoriyning "Al-Adab al-mufrad" asarini konspektlashirish va esse tayyorlash	5
7	Abu Homid G'azoliyning "Mukoshafatul qulub" asari bo'yicha esse tayyorlash.	5
8	Zardushiylikning vujudga kelishi. Abdurau' Fitranning "Muxtasar islom tarixi" risolasi bo'yicha krossword tayyorlash	5

9	Abdulla Avloniyming komil inson haqidagi qarashlari mavzusida esse tayyorlash	5
10	Islomda inson huquq va erkinliklarini ta'minlashning o'ziga xos jihatlari mavzusida 10 ta kasus savol tayyorlash.	5
11	Shayx Muhammad Sodiq Muhammad Yusufning "Baxiyor oila" asarida islom qadriyatlarining talqini mavzusida taqdimot tayyorlash	5
12	Jamiyat hayotida duvoyiylik va diniylik mutanosibligi mavzusida 10 ta kasus savol tayyorlash	5
13	Islom huquqshunosligida oila, nikoh, taloq, idda, zihor tushunchalarini ta'riflash va taqdimot tayyorlash	5
14	"Imom Buxoriy va Imom Termiziyning hadis ilmi qo'shan hissalarini qiyosiy tahlili" mavzusida prezentatsiya tayyorlash	5
15	Mustaqillik yillarida Qur'oning o'zbek tiliga tarjima qilinishi va tafsirlari haqida taqdimot tayyorlash	5
Asosiy adabiyotlar		
1	Jalilov B. Dinlar falsafasi. O'quv qo'llanma. – Toshkent: Noshir, 2019. – 148 b.	
2	Kamilov D. Dinshunoslik. O'quv qo'llanma. – Toshkent: Lesson Press, 2021. – 128 b.	
3	Muratov D., Alimova M., Karimov J. Dinshunoslik, darslik. – Toshkent: «Navro'z» nashriyoti, 2019. – 264 b.	
4	Kamilov D. Dinshunoslik. O'quv qo'llanma. – T.: Lesson Press, 2021. – 128 b. Raximjanov D., Ernazarov O. Dinshunoslikka kiritish. O'quv qo'llanma. – Toshkent: «O'FMI» nashriyoti, 2018. – 304 b.	
5	Shermukamedova N.A. Diniy fanlarimiz fenomenini inson falsafasi. – Darslik. – Toshkent: Innovatsiya-Ziyo, 2021. – B. 314-499. Qo'shimcha adabiyotlar	
Qo'shimcha adabiyotlar		
1	Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi. – Toshkent: O'zbekiston, 2022. – 416 b.	
2	Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. – Toshkent: O'zbekiston, 2017.	
3	Mirziyoyev Sh.M. Xalqimizning roziligi bizning faoliyatimizga berilgan eng oliy bahodir. – Toshkent: O'zbekiston, 2019.	
4	Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. – Toshkent: O'zbekiston, 2017.	
5	Mirziyoyev Sh.M. Niyati ulug' xalqning ishi ham ulug', hayoti yorug' va kelajagi farovon. Toshkent: O'zbekiston, 2019.	

7	K. S. Guttenplan, J. Hornsby, C. Janaway. Reading philosophy. Blackwell Publishers Ltd. UK, 2003. R – 341.
8	A. Azami. Vvedenie v xadisovedenie. Kazan: 2011
9	A. Firat. Tanlangan asarlar – Toshkent: Ma'naviyat, 2010 -301 b
10	G'oyibnazarov Sh. Islom terrorizmga qarshi. – Toshkent: "O'zbekiston" NMU, 2021. 10
11	David L. McMahan. The Making of Buddhist Modernism. – Oxfordshire: "Oxford University Press", 2008.
12	Todd M. Johnson. Religious Adherents of the World by Continent and Region // Religions of the World: A Comprehensive Encyclopedia of Beliefs and Practices / J. Gordon Melton, Martin Baumann. – Oxford, England: "ABC CLIO", 2010.
13	Rumiy J. Masnaviy. 40 rivoyatga sharh. – Toshkent: Navruz, 2019 Abu Xomid G'azzoliy Kimel saodat/ Ikki dunyo saodatiga etuvchi bilim. – Samarkand: Imom Buxoriy xalqaro makazi, 2019
14	Islomov Z., Haydarov I. Xristianlik: ibodatxonalar, ibodat va marosimlari. – Toshkent: Qag'us nashriyoti, 2020.
15	Axborot manbalari 1. http://old.natlib.uz . 2. https://lex.uz/docs/ . 3. https://yuz.uz/news/ . 4. https://gramota.ru . 5. https://obrazovaka.ru 6. https://worldstudies.wcu.edu/academics/courses/religious-studies/ 7. https://rel.hku.edu.hk/studying-at-rel/minor-in-religion-philosophy-and-ethics/curriculum-structure.html 8. https://english.pku.edu.cn/curriculum/11293.html

Talabalarining fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichlarini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a) 5 baho olish uchun talabani bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini to'liq yoritish o'lsa;
- fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy xalollik va e'tiborliliklarga yo'l qo'yilmasa;
- fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon etish o'lsa;
- berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera o'lsa;
- konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa.

- mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy hujjatlarni to'liq o'zlashtirgan bo'lsa;
- fanga tegishli maavzulardan biri bo'yicha ilmiy maqola chop ettirgan bo'lsa;
- tarixiy jarayonlarni shartlay bilsa;

b) 4 baho olish uchun talabning bilim darajasi quyidagilarga javob

berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunining tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymas;
- fan mazmunining amaliy ahamiyatini tushungan bo'lsa;
- fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirasida bajarsa;
- fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera olsa;
- fan bo'yicha konspektini puxta shakllantirgan bo'lsa;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy hujjatlarni o'zlashtirgan bo'lsa;

v) 3 baho olish uchun talabning bilim darajasi quyidagilarga javob

berishi lozim:

- fan haqida umumiy tushunchaga ega bo'lsa;
- fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'ylmas;
- bayon qilish ravon bo'limasa;
- fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
- fan bo'yicha muam puxta shakllantirilmagan bo'lsa;

g) quyidagi hollarda talabning bilim darajasi qoniqsiz 2 baho bilan baholanishi mumkin:

- fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rilmagani bo'lsa;
- fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'limasa;
- fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;
- fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;
- fanda doir berilgan savollarga javob olimgasa;
- fanni bilmasa;

Fan o'qituvchisi to'g'risida ma'lumot

Mualliflar:

M. Abduraimova - ToshDAU "Ijtimoiy -gumanitar fanlar kafedras" dotsenti, siyosiy fanlar nomzodi.
Y. Yakubov - ToshDAU "Ijtimoiy-gumanitar fanlar kafedras"

	dotsenti, falsafa fanlari nomzodi. F.Umarova - ToshDAU "Ijtimoiy -gumanitar fanlar kafedras" assistenti
E-mail:	M.Mazamov - ToshDAU "Ijtimoiy-gumanitar fanlar kafedras" assistenti Elektron pochta: mabduraimova1966@gmail.com
Tashkilot:	Toshkent davlat agrar universiteti, "Agroiqitsodiyot, logistika va xizmatlar" fakulteti
Taqrizchilari:	Isoqjonov, R - O'ZXA, "Dinshunoslik va jahon dinlarini qiyosiy o'rganish" falsafa fanlari doktori, dotsent Madayeva Sh.O. - O'ZMU, "Falsafa va mantiq" kafedras mudiri, falsafa fanlari doktori, professor

Mazkur Sillabus universitet Kengashining 2025-yil ____-avgustdagi ____-sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan.

Mazkur Sillabus "Ijtimoiy -gumanitar fanlar" kafedrasining 2025-yil ____-avgustdagi -sonli yig'ilish bayoni bilan ma'qullangan.

Fakultet dekani:

Kafedra mudiri :

Tuzuvchilar:

K. Ruzmetov

O. Ostono

M. Abduraimova

Y. Yakubov

F. Umarova